

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології

СИЛАБУС
виробничої практики
ПЕРЕДДИПЛОМНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

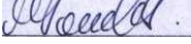
підготовки освітнього ступеня Магістр
спеціальності 053 Психологія
освітньо-професійної програми Психологія

Луцьк – 2023

Силабус виробничої практики «Переддипломна науково-дослідна практика»,
підготовки другого (магістерського) рівня, освітнього ступеня Магістр, галузі знань 05
Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною
програмою Психологія

Розробник: О.Є.Іванашко, доцент кафедри педагогічної та вікової психології,
кандидат психологічних наук, доцент;
Д.Т.Гошовська, доцент кафедри педагогічної та вікової психології,
кандидат психологічних наук, доцент;

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (проф. Гошовський Я.О.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри педагогічної та
вікової психології**
протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри: (підпис) (проф. Гошовський Я.О.)

© Іванашко О.Є., Гошовська Д.Т., 2023

I. ОПИС ПРАКТИКИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ВИРОБНИЧОЇ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика виду практики за навчальним планом 2023 р.
Денна (заочна) форма навчання	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Освітньо-професійна програма Психологія, освітній ступінь – Магістр освітній рівень другий (магістерський)	Виробнича
		Рік навчання <u>2</u>
Кількість годин/кредитів 90 / 3		Семестр <u>3-ій</u>
		Консультації 6 год.
		Самостійна робота 84 год.
		Форма контролю: залік

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИКА (-ІВ) ПРАКТИКИ

ПП Іванашко Оксана Євгенівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Контактна інформація e-mail: Ivanashko.Oksana@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Консультації середа 13.30-14.30

ПП Гошовська Дарія Тарасівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Контактна інформація e-mail: Hoschovskadarija@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Консультації зі здобувачами освіти проводяться згідно графіка консультацій кожного вівторка з 14.00 до 16.00. Якщо здобувач освіти потребує консультацій, то час їх проведення узгоджується з викладачем попередньо.

III. ОПИС ПРАКТИКИ

1. Анотація практики

Розроблений силабус Переддипломної науково-дослідної практики призначений для здобувачів освіти освітнього ступеня Магістр, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія. У ньому чітко визначені мета і завдання практики, компетентності, зміст практики, форми та методи контролю, критерії та методи оцінювання програмних результатів практики, наведено список основної і додаткової літератури.

Викладений матеріал відповідає наскрізній програмі практик для підготовки магістрів спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Загальний обсяг практики відповідає кількості годин, відведених навчальним планом переддипломної практики для підготовки магістрів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, реальному бюджету часу здобувачів освіти, відведеного для виконання завдань практики.

Силабус Переддипломної науково-дослідної практики підготовки здобувачів освіти 2-го курсу ступеня вищої освіти магістр, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія укладена на основі Закону України «Про освіту» №2145 VIII від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» № 1556 – VII від 01.07.2014 р., Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993р. № 93 (зі змінами), рекомендацій про проведення практики здобувачів освіти вищих навчальних закладів України, розроблених науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти у 2013 році, «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки, навчального плану та освітньо-професійної програми для спеціальності 053 Психологія.

На Переддипломну науково-дослідну практику відводиться 90 годин (3 кредити ECTS) у 3 семестрі. Переддипломна науково-дослідна практика проходить на базі факультету Психології, Волинського національного університету імені Лесі Українки, та (або) установ, визначених метою магістерської роботи для проведення експериментального вивчення предмету дослідження.

Переддипломна науково-дослідна практика є завершальним етапом практичної підготовки випускників факультету психології до роботи на посаді викладача психології ЗВО, відповідно до професійної кваліфікації: Психолог. Викладач психології. Фахівець з навчання та розвитку.

Переддипломна науково-дослідна практика здобувачів освіти ступеня вищої освіти магістра проводитиметься в умовах безпосередньої науково-дослідної роботи у закладах вищої та середньої освіти, інших установах за згодою (чи замовленням на проведення дослідження) стейкхолдерів з метою закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування фахової компетентності та практичного досвіду науково-дослідницької діяльності.

2. Пререквізити: Загальна психологія, Вікова психологія, Соціальна психологія, Психологія мотивації та емоцій, Психологія особистості, Педагогічна психологія, Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу, Психодіагностика, Математичні методи в психології, Психологія депривації, Психологія особистісної події, Експериментальна психологія, Тьюторинг і психологічний супровід в соціальних інституціях, Психологічне консультування, Психологічна служба в освіті, Діагностична практика, Консультативна практика, Корекційно-реабілітаційна практика, Психологія девіантної поведінки.

Мета і завдання практики

3.1. *Метою* Переддипломної науково-дослідної практики є поглиблення і закріплення знань здобувачів освіти магістратури з питань організації навчально-дослідницької діяльності здобувачів освіти і має на меті отримання навичок проведення пошукових та прикладних досліджень в галузі. Магістерська робота покликана засвідчити відповідний рівень фахової освіти здобувачів освіти. Вимоги щодо її змісту, творчого характеру, теоретичної та практичної значущості результатів мають свої кваліфікаційні ознаки. Написання магістерських робіт має на меті систематизувати, закріпити, розширити теоретичні та практичні знання зі спеціальності та освітньої програми, виявити навички застосування цих знань при вирішенні конкретних наукових завдань. Майбутнім фахівцям важливо розвивати навички самостійної роботи, опанувати методику дослідження та експериментувати, з'ясувати підготовленість до самостійної роботи.

3.2. Основними *завданнями* Переддипломної науково-дослідної практики

є:

- розробляти програму психологічного дослідження та використовувати його результати в роботі різних напрямів психології;
- розробляти й проводити різні за формою заняття, найбільш ефективні при дослідженні чи організації формуючого експерименту, відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки здобувачів освіти;
- відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій дослідження;
- аналізувати навчальну й учбово-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу матеріалу у магістерському дослідженні;
- організовувати навчальну діяльність, керувати нею й оцінювати її результати;
- застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань здобувачів освіти за результатами написання, оформлення й представлення магістерського дослідження, вносити корективи в процес написання роботи з урахуванням результатів попереднього захисту, що є результатом проходження переддипломної практики;
- володіти методом проведення діагностики та обробки емпіричних даних із застосуванням комп'ютерних засобів навчання;
- знаходити шляхи виправлення помилок на кожному етапі психологічного дослідження; · опрацьовувати результати емпіричного дослідження.
- Вміти вибудувати теоретичне, експериментальне дослідження за проблемою, розробити програму формуючого експерименту (за потреби дослідження) та зробити відповідні висновки;
- розвивати інтереси здобувачів освіти і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.

3. Результати навчання (Компетентності):

В результаті засвоєння освітнього компонента у здобувачів освіти формуються наступні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

За результатами практики здобувачі освіти будуть компетентними у таких питаннях:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).

ПР11. Оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової роботи.

4. Структура практики

(денна, заочна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Організація і проведення практики						
Постановка проблеми, визначення мети, завдань і предмета вивчення та уточнення головних понять	6			5	1	
Вибір бази практики, визначення емпіричних об'єктів дослідження (вибірка)	5			5		
Розробка методики конкретного дослідження	9			8	1	
Апробація методики (пілотажне, пробне дослідження), її вдосконалення, перевірка надійності методик	10			10		
Проведення дослідження	11			10	1	
Разом за модулем 1	41			38	3	50
Змістовий модуль 2. Оформлення та складання звіту проходження практики						
Опрацювання отриманих даних: якісна та кількісна обробка результатів дослідження	10			10		
Інтерпретація отриманих даних. Факторний, кореляційний або дисперсійний аналіз	11			10	1	
Графічне оформлення наукової	8			8		

роботи						
Формулювання висновків дослідження та пройдені практики	9			8	1	
Складання звіту за результатами Переддипломної науково-дослідної практики	11			10	1	
Разом за модулем 2	49			46	3	50
Види підсумкових робіт (за потреби)						
Всього годин/ Балів	90			84	6	100

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ зміст роботи, форма звіту, зміст консультації керівника практики

<i>Термін</i>	<i>Зміст роботи</i>	<i>Форма звіту</i>	<i>Зміст консультації керівника</i>
<i>1 етап</i>	Вибір бази практики, вибірки досліджуваних		Допомога у визначенні мети та формулюванні завдань наукової роботи та вибірки досліджуваних.
<i>2 етап</i>	Вибір та узгодження методик дослідження	звіт керівнику про виконану програму	Забезпечення необхідними методичними матеріалами та документами
<i>3 етап</i>	Проведення дослідження	План дослідження	Допомога у визначенні мети та формулюванні завдань дослідження
<i>4 етап</i>	Опрацювання отриманих даних. Інтерпретація отриманих даних. Факторний, кореляційний або дисперсійний аналіз.		Інформування здобувача освіти -магістра щодо засобів оптимізації форм і методів проведення наукової роботи, поточний аналіз впровадження окремих елементів .
<i>5 етап</i>	Графічне оформлення наукової роботи. Оформлення Списку використаних джерел.		Надання поточного зворотного зв'язку щодо результатів реалізації окремих елементів проведеної здобувачем освіти-магістром роботи.
<i>6 етап</i>	Оформлення Вступу та Висновків до наукового дослідження. Підготовка статті за результатами	Підготовка матеріалів до звіту	Допомога у здійсненні рефлексивного аналізу проведеної магістром роботи, отримання характеристики від керівника.

	наукового дослідження. Підготовка доповіді до попереднього захисту наукового дослідження.		
7 етап	Попередній захист магістерського дослідження. Складання звіту за результатами Переддипломної науково-дослідної практики.	письмовий звіт про результати Переддипломної науково-дослідної практики	Надання змістовної оцінки якості та ефективності проведеної магістром наукової роботи.

Для магістерських робіт *рекомендовано* представити **Акт впровадження результатів наукового дослідження** на базі проходження практики для отримання зворотного зв'язку від потенційних стейкхолдерів, які можуть виступати замовниками проведеного дослідження.

Акт готується як довідка про впровадження основних результатів наукової роботи з позиції практичної значущості наукового дослідження, науково-практичних розробок та результатів, що досягнуті за умови ефективного впровадження. Вказуються пропозиції для впровадження, терміни впровадження та результати впровадження. Акт впровадження підписується керівниками структурних підрозділів, як свідчення практичного застосування результатів наукового дослідження. Підписи на Акті завіряються.

V. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Аналіз етапів та методик дослідження.
2. Емпірична частина наукової роботи (детальний статистичний аналіз отриманих даних з таблицями та рисунками).
3. Звіт про виконану наукову роботу та її представлення на захисті.
4. У звіті про проходження Переддипломної науково-дослідної практики подати Зміст, Вступ та Висновки до магістерського дослідження, як якісний показник проходження практики.
5. У звіті про проходження Переддипломної науково-дослідної практики подати матеріали публікації емпіричної частини дослідження (з підтвердженням редакції журналу або наукового керівника про подання публікації у збірник)

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка та оцінювання процесу проходження практики – знання предмету; – володіння діагностичним матеріалом; – формування технічної документації, облікової звітності на базах практики тощо;	10
2. Психолого-діагностична майстерність та особистісні характеристики – володіння діагностичним інструментарієм;	10

<ul style="list-style-type: none"> – психологічна коректність; – комунікабельність, неконфліктність – емпатійність тощо. 	
<p>3. Науково-дослідницька компетентність:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повнота розкриття змісту теми; – оригінальність суджень (на основі теоретичних і дослідницьких матеріалів); – новизна фактичного матеріалу; – органічність поєднання теоретичного і практичного матеріалу; – самостійність здобувача освіти при виконанні роботи 	10
<p>4. Оцінювання звітної документації:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Вступ до магістерського дослідження – Висновки до магістерського дослідження 	10
<p>5. Узагальнення результатів власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій):</p> <ul style="list-style-type: none"> – стаття у збірник Магістр психології (або фаховий збірник); – тези у матеріалах конференції; 	20
<p>6. Оцінювання попереднього захисту магістерського дослідження, як результату Переддипломної науково-дослідної практики.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Підготовка виступу – матеріалів для доповіді (чіткість, науковість, аргументованість), – Презентабельність супровідних демонстраційних матеріалів, тайм-культура; – Володіння матеріалом наукового дослідження, здатність науково аргументувати власне дослідження; – Детальні, аргументовані відповіді здобувача освіти на усні та письмові запитання членів комісії щодо змісту й суті роботи; – Здатність доступно і аргументовано брати участь у фахових дискусіях; – Загальна риторика представлення дослідження. – Використання матеріалів поданих до друку (друкованих праць) магістра 	40
Сума	100

Політика оцінювання

Критерії оцінювання кожного з завдань практики здобувачі освіти отримують перед початком практики. Диференційована оцінка (бали) за кожне завдання практики виставляється керівником від кафедри педагогічної та вікової психології.

Після завершення практики відбувається захист в присутності комісії. Підсумкова оцінка за практику враховується нарівно з іншими оцінками, які характеризують успішність здобувача освіти. Результати складання заліку з практики заносяться в залікову відомість, проставляються в заліковій книжці та в журналі обліку успішності.

При проходженні практики «Переддипломної науково-дослідної практики» здобувач освіти виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до силабусу. Кожна із зазначених форм роботи максимально оцінюється:

Таким чином, максимальний рейтинговий бал за проходження практики може становити **100** балів.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачу необхідно дотримуватися морально-етичних правил, дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу: не пропускати годин, визначених на практику (у разі пропуску – причину підтвердити документально).

Здобувач освіти не повинен привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика практики регулюється Положенням про академічну доброчесність, запобігання та виявлення академічного плагіату, захист інтелектуальної власності та порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII [Стаття 42. Академічна доброчесність](https://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/statja-42.htm). https://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/statja-42.htm
2. [Кодекс академічної доброчесності](https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/normatyvno-pravova-baza/) https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/normatyvno-pravova-baza/
3. [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату](https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Polozhennya-pro-systemu-zapobigannya-ta-vyyavlenya-akademichnogo-plagiatu.pdf) [Додаток 1 та Додаток 3 до положення](https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Polozhennya-pro-systemu-zapobigannya-ta-vyyavlenya-akademichnogo-plagiatu.pdf) <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Polozhennya-pro-systemu-zapobigannya-ta-vyyavlenya-akademichnogo-plagiatu.pdf>
4. [Положення про захист інтелектуальної власності у ВНУ імені Лесі Українки](https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Polozhennya-pro-zahyst-IV-u-SNU-1.pdf) <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Polozhennya-pro-zahyst-IV-u-SNU-1.pdf>
5. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf). https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Відвідування практики є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку магістри зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт.

У разі відсутності з поважної причини здобувач освіти представляє виконані завдання у письмовому вигляді.

Якщо з об'єктивних причин завдання практики пропущене, здобувач повністю відпрацьовує завдання, що включає всі види активності здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті завдання, які він пропустив протягом термінів практики (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені завдання.

День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання завдань практики здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Неформальна освіта. Якщо здобувач освіти хоче покращити підсумковий бал за практику (Див. відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному

університеті імені Лесі Українки), пропонується підготовка та опублікування тез у матеріалах конференцій.

Здобувач освіти може отримати додаткові бали, або ж претендувати на зарахування максимальної кількості балів за один вид роботи при наявності *сертифікату* за пройдене навчання додаткової практичної підготовки (підвищення компетентності) з психології, де зміст сертифікату (проблематика навчального курсу) відповідає змісту практики, вказує на здобуті практичні вміння. А також за *участь в науково-практичній конференції* чи семінарі (круглому столі) при наявності програми участі, в якій зазначена форма участі здобувача освіти: тема заявленої доповіді, або особиста включеність у практичні форми роботи заходу.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Критерії оцінювання проходження здобувачами освіти

Переддипломної науково-дослідної практики:

Оцінка «відмінно» - (90-100 балів) - всі завдання Переддипломної науково-дослідної практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння магістранта застосовувати і творчо використовувати психологічні та інструментальні знання, пов'язані з особливостями організації та проведення наукового дослідження. Виявлено вміння вибудувати організаційну структуру проведення дослідження; вміння аналізувати якісно та кількісно отримані результати, вибудувати структуру програми психологічного дослідження; визначити етапи проведення психодіагностичного дослідження; розробити технологію проведення спостереження; технологію розробки анкет психологічного дослідження; технологію проведення інтерв'ю; специфіку застосування методу тестування у психодіагностичній діяльності психолога та ін (відповідно до стратегії організації дослідження; особливості факторного, кореляційного та дисперсійного аналізу; особливості побудови таблиць та рисунків; особливості інтерпретації отриманих даних. Під час доповіді вмільо використовує презентацію, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання. Робота має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. При її захисті здобувач освіти показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження.

Продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проходженні Переддипломної науково-дослідної практики. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику здобувача освіти -практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

Оцінка «дуже добре» - (82-89 балів) – завдання, передбачені силабусом практики виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння (на конструктивному рівні) застосовувати організаційні та методичні вміння щодо змісту практики, пов'язані з особливостями наукового дослідження. Робота носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які ставляться до магістерських робіт, матеріал викладено логічно і

послідовно з відповідними висновками. Робота має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. При її захисті здобувач освіти показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання. У мові роботи є лише незначні погрішності.

Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику здобувача освіти -практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

Оцінка **«добре» - (75 – 81 бали)** - завдання практики виконано. В ході виконання завдань, зокрема підготовка до занять, допускалися незначні помилки. Недостатньо аргументовано здійснювався аналіз за змістом практики. Під час проведення дослідницьких заходів здобувач освіти виявляв (ла) старанність. Робота має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. В рецензії рецензента є незначні зауваження. При захисті роботи здобувач освіти показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді використовує презентацію, відповідає на поставлені запитання. У структурі, мові і стилі роботи є лише незначні погрішності.

Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику здобувача освіти-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка **«задовільно» - (67 – 74 бали)** - завдання практики виконано не в повному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Недостатньо обґрунтовано вибрані методи та форми організації дослідження та представлення його результатів. Допускалися помилки під час аналізу та інтерпретації даних. Робота, носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які ставляться до магістерських робіт, але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота має зауваження рецензента щодо змісту та методики. До захисту підготовлена презентація доповіді, але наочна інформація не завжди коментується. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації. При захисті здобувач освіти виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не завжди дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання. Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Звітна документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка **«достатньо» - (60 –66 балів)** - завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Магістерська робота, носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які ставляться до магістерських робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота має значні зауваження рецензента щодо змісту та методики. До захисту підготовлена презентація доповіді, але наочна інформація не коментується. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації. При захисті здобувач освіти виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання. Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень і лише за допомогою викладача може виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка **«незадовільно» - (1 –59)** незадовільно з можливістю повторного складання. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні

види науково-дослідницької діяльності. Робота не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, які ставляться до магістерських робіт. У роботі немає висновків або вони носять декларативний характер. У відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження. До захисту не підготовлена презентація доповіді. При захисті Магістерської роботи здобувач освіти відповіді припускає грубі помилки.

Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук. Здобувач освіти не виконав запланованих завдань практики і виявив повну невідповідність до науково-практичної діяльності на репродуктивному та конструктивному рівнях майбутньої професійної діяльності.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Після закінчення практики у *тижневий термін* (або до дати вказаної як дедлайн) кожен здобувач освіти повинен подати керівникові від кафедри педагогічної та вікової психології для захисту пакет звітної документації. Після перевірки керівником практики документації практики, поданої здобувачем освіти, відбувається *попередній захист наукового дослідження в присутності комісії*, до якої здобувачі освіти готують звіт та презентують завершені проєкти магістерського дослідження.

Терміни проведення заліку, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом заліково-екзаменаційної сесії. У разі не отримання заліку, здобувач освіти може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за практику.

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Методичне забезпечення

1. Іванашко О. Є., Гошовська Д. Т. Методичні рекомендації до організації навчально-дослідницької діяльності здобувачів освіти та написання наукових робіт. Луцьк, ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. 76 с.
2. Переддипломна науково-дослідна практика. *Комплексний щоденник звітної документації з виробничої практики для здобувачів освіти освітнього ступеня Магістр спеціальності 053 Психологія, освітньо-професійної програми Психологія*. Методичні рекомендації. Укладання О. Є. Іванашко, Д.Т. Гошовська. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. 24 с.

Література та інтернет-ресурси

1. Основна

1. Баскаков А. Я., Туленков А. В. Методологія наукового дослідження. Київ : МАУП, 2002. 158 с.
2. ДСТУ 8302:2015 БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ “Загальні положення та правила складання”.
3. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. 2-ге вид. перероблене і доповнене. Київ : ВД «Професіонал». 214 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень. Київ : Кондор, 2005. 187.
5. Матеріали до організації навчального процесу у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2021. – 436 с.
6. Наказ МОН №40 від 12.01.2017 “Про затвердження Вимог до оформлення дисертації”.
7. Приклади оформлення посилань за APA (7th ed.) у списку використаних джерел. <https://www.grafiati.com/uk/info/apa-7/examples/>
8. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

9. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ : ВД «Слово», 2003. 185 с.
10. Шейко В.М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 2-е вид., переробл. і доп. Київ : Знання-Прес, 2007. 154 с.
11. Гошовська Д., Гошовський Я. (2021). Феноменологія бідності, депривований хронотоп і маргіналізація особистості. *Modern trends in science and practice. Volume 1 : collective monograph* . Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services.
12. Гошовська Д., Шмарова Н. Психологічні особливості ревіталізаційної допомоги щодо зниження фрустрованості у людей з міграційними намірами. *Психологія ревіталізації : вікові та педагогічні виміри : монографія*. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. С.107 – 190.
13. Іванашко О. Є. Психологічні особливості компетентнісного підходу до освіти дітей в умовах інклюзивного навчання. *Психологія ревіталізації: вікові та педагогічні виміри: колективна монографія*. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 191 – 230.
14. Hoshovskyi, J., Hoshovska, D., Bretsko, I., Finiv, O., and Shmarova, N. (2022). Psychological Analysis of Frustration, Resources, And Acculturation Strategies Among Students – Potential Migrants From Ukraine, *Youth Voice Journal*, ISSN (online): 2056-2969
15. Virna, Z., Kostruba, N., (2020). Verbal Representation of The Concept “Sacrament” in Students’ Linguistic Consciousness. *Psycholinguistics*, 28(1). [101]
16. Virna, Z., Ivanashko, O. & Knysh, T. (2022). Studying In The Restrictive Conditions Of Quarantine: Mental-Adaptation Indicators Of The Students’ Copy-Behavior. *Education and Upbringing of Youth in New Realities: Perspectives and Challenges*, *Youth Voice Journal* , 1 , 70-82. ISBN(ONLINE): 978-1-911634-57-7
17. Hoshovska, Dariia T., Olha A. Vovchenko, Nataliia A. Lytvynova, Yaroslav V. Tsekhmister, Natalia K. Vichalkovska. (2022). Socialisation of Adolescents with Cognitive Disorders through Emotional Intelligence. *Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment*, 10, 56 – 69. DOI: <https://doi.org/10.6000/2292-2598.2022.10.01.7>
- 18.

2. Додаткова: Нормативні документи

1. Закон України «Про освіту» № 2145 від 5.09.2017 р. (зі змінами).
1. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р.
2. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» № 689 від 13.06.2012 р.
3. Постанова Кабінету Міністрів України №1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами).
4. Наказ Міністерства освіти і науки України № 93 від 08.04.93 р. «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 від 20.12.94 р. - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
5. Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9 – 93 від 07.02.2009 р. «Про практичну підготовку студентів».
6. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, схвалених рішенням Вченої ради Державної наукової установи «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» 24.04.2013 р. (протокол №5).
7. СТРАТЕГІЯ розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. Режим пошуку: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-p#Text>
8. [Положення про виховну роботу у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-11/polozhennya.pdf) <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-11/polozhennya.pdf>

9. Положення про психологічну роботу у Волинському національному університеті імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-07/Положення%20про%20психологічну%20службу.pdf>
10. Положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-04/Provisions%20on%20conflict%20of%20interest.pdf>
11. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf
12. ПОЛОЖЕННЯ про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університет імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Положення_про_практику.pdf
13. ПОЛОЖЕННЯ про кафедру Волинського національного університету імені Лесі Українки https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Положення_про_кафедру_Ред_ред.pdf?_gl=1*13nj4be*_ga*NzM0NDUxNjQwLjE2MTI5NjExNTg.*_ga_D52DF5Q8N3*MTY5NDY0Mzk3NC4xMi4xLjE2OTQ2NDU4MzIuNjAuMC4w
14. ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_ред.pdf?_gl=1*187i64e*_ga*NzM0NDUxNjQwLjE2MTI5NjExNTg.*_ga_D52DF5Q8N3*MTY5NDY0Mzk3NC4xMi4xLjE2OTQ2NDU4ODEuMTEuMC4w
15. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2017 № 40. {Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019}. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 р. за № 155/30023. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
16. Національні стандарти з оформлення бібліографії. Режим доступу : <https://center.ucu.edu.ua/biblioteka-novyny/natsionalni-standarty-z-oformlennya-bibliografiyi/>

ІХ. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Вимоги до написання та оформлення наукових робіт здобувачів освіти виставлені на сайті Волинського національного університету імені Лесі Українки, факультету психології у розділі - **Організація наукової роботи студентів та підготовки до ДЕК** <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-psykholohiyi>